

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ

សំណុំរឿង

លេខ : ២៤៧/០០៤/២០១៤

ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៤

សេចក្តីសម្រេច

លេខ : ១៤៩/០០៣/២០១៤ កបធ.ច

ចុះថ្ងៃទី០២ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៤

ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ជស/រកម/០៤៩៨/០៦ ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៩៨ ប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៧/០០៥ ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៧ ប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ
- បានឃើញលិខិតលេខ ២៥៣ រ.ស ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៤ របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **សំរិទ្ធ** ប្រធានរដ្ឋសភា ស្នើសុំក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញពិនិត្យធម្មនុញ្ញភាពនៃច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំអង្គការតុលាការ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តនៅថ្ងៃទី២២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៤ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី២ នីតិកាលទី៥ និង ព្រឹទ្ធសភាបានពិនិត្យនិងឱ្យយោបល់ឯកភាពទាំងស្រុងលើទម្រង់និងគតិច្បាប់ដោយឥតកែប្រែ ក្នុងសម័យប្រជុំលើកទី៥ នីតិកាលទី៣ នាថ្ងៃទី១២ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៤ ហើយដែលអគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញបានទទួលលិខិតខាងលើនេះនៅថ្ងៃទី១៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៤ វេលាម៉ោង ១៦ និង ០៣ នាទី ។

ក្រោយពីបានស្តាប់របាយការណ៍របស់សមាជិករាយការណ៍

ក្រោយពីបានពិភាក្សាត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ហើយ

- យល់ឃើញថា រដ្ឋសភានិងព្រឹទ្ធសភាបានអនុវត្តត្រឹមត្រូវតាមបែបបទដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ១១៣ ថ្មី នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ក្នុងការពិនិត្យនិងអនុម័តច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំអង្គការតុលាការ
- យល់ឃើញថា សំណើរបស់សម្តេចអគ្គមហាពញាចក្រី **ហេង សំរិន** ប្រធានរដ្ឋសភា ស្របនឹងមាត្រា ១៤០ ថ្មី នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និងមាត្រា ១៦ ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ។ ដូច្នេះ ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញអាចទទួលយកសំណើសុំពិនិត្យធម្មនុញ្ញភាពនៃច្បាប់នេះមកពិនិត្យបាន
- យល់ឃើញថា ទម្រង់នៃការតាក់តែងនិងការអនុម័តច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំអង្គការតុលាការ ពុំមានអ្វីមិនស្របនឹងរដ្ឋធម្មនុញ្ញទេ
- យល់ឃើញថា ការឆ្លើយបំភ្លឺរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌និងសហការី លើចំណុចមួយចំនួននៃច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំអង្គការតុលាការ ក្នុងសម័យប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញកាលពីថ្ងៃទី០១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៤ តាមការអញ្ជើញរបស់ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ បានប្រព្រឹត្តទៅស្របតាមមាត្រា ២១ នៃច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ
- យល់ឃើញថា ជំពូកទី១ ស្តីពី បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ មាន ១១ មាត្រា គឺពីមាត្រា ១ ដល់មាត្រា ១១ ដែលចែងពី គោលបំណង គោលដៅ និងរចនាសម្ព័ន្ធរបស់តុលាការ ពុំមានបទប្បញ្ញត្តិណាមិនស្របនឹងរដ្ឋធម្មនុញ្ញទេ
- យល់ឃើញថា ជំពូកទី២ ស្តីពី សាលាដំបូង និងអយ្យការអមសាលាដំបូង ចែកចេញជា ០៣ ផ្នែក ០២ អនុផ្នែក និងមាន ២៣ មាត្រា គឺពីមាត្រា ១២ ដល់មាត្រា ៣៤ ដែលចែងពី ការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់សាលាដំបូង ការបង្កើតឱ្យមានតុលាការជំនាញដូចជា តុលាការរដ្ឋប្បវេណី តុលាការព្រហ្មទណ្ឌ តុលាការពាណិជ្ជកម្មនិងតុលាការការងារ សមត្ថកិច្ចរបស់សាលាដំបូងនិងសមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការជំនាញនីមួយៗ សមាសភាពនិងមុខងាររបស់អយ្យការអមសាលាដំបូង លេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋបាលសាលាដំបូង ភារកិច្ចរបស់លេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋបាលសាលាដំបូង ការតែងតាំងនិងរចនាសម្ព័ន្ធដីកនាំ លេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋបាល ពុំមានបទប្បញ្ញត្តិណាមិនស្របនឹងរដ្ឋធម្មនុញ្ញទេ
- យល់ឃើញថា ជំពូកទី៣ ស្តីពី សាលាឧទ្ធរណ៍ និងមហាអយ្យការអមសាលាឧទ្ធរណ៍ ចែកចេញជា ០៣ ផ្នែក ០២ អនុផ្នែក និងមាន ២០ មាត្រា គឺពីមាត្រា ៣៥ ដល់មាត្រា ៥៤ ដែលចែងពី ការរៀបចំនិង

ការប្រព្រឹត្តទៅរបស់សាលាឧទ្ធរណ៍ ការបង្កើតឱ្យមានសាលាឧទ្ធរណ៍ភ្នំពេញ សាលាឧទ្ធរណ៍តំបន់ និងសភាជំនាញនៅតាមសាលាឧទ្ធរណ៍នីមួយៗរួមមាន សភាព្រហ្មទណ្ឌ សភារដ្ឋប្បវេណី សភាស៊ើបសួរ សភាពាណិជ្ជកម្មនិងសភាការងារ សមាសភាពរបស់សភានីមួយៗនិងវិធានការគ្រប់គ្រងសម្រាប់ដំណើរការនៃសាលាឧទ្ធរណ៍ សមត្ថកិច្ចរបស់សាលាឧទ្ធរណ៍ សមត្ថកិច្ចរបស់សភាជំនាញនីមួយៗនិងសមត្ថកិច្ចរបស់សភារួមក្រុម សមាសភាពនិងមុខងាររបស់មហាអយ្យការអមសាលាឧទ្ធរណ៍ អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋបាលសាលាឧទ្ធរណ៍ ភារកិច្ចរបស់អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋបាលសាលាឧទ្ធរណ៍និងរចនាសម្ព័ន្ធដឹកនាំអគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋបាលសាលាឧទ្ធរណ៍ ពុំមានបទប្បញ្ញត្តិណាមិនស្របនឹងរដ្ឋធម្មនុញ្ញទេ

- យល់ឃើញថា ជំពូកទី៤ ស្តីពី តុលាការកំពូល និងមហាអយ្យការអមតុលាការកំពូល ចែកចេញជា ០៣ ផ្នែក ០២ អនុផ្នែក និងមាន ១៩ មាត្រា គឺពីមាត្រា ៥៥ ដល់មាត្រា ៧៣ ដែលចែងពី ការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់តុលាការកំពូល ការបង្កើតឱ្យមានសភាជំនាញនៅតុលាការកំពូល ដូចជា សភាព្រហ្មទណ្ឌ សភារដ្ឋប្បវេណី សភាពាណិជ្ជកម្មនិងសភាការងារ សមាសភាពរបស់សភានីមួយៗ វិធានការគ្រប់គ្រងនៅក្នុងការប្រព្រឹត្តទៅនៃតុលាការកំពូលនិងការណែនាំសភាទាំងអស់របស់តុលាការកំពូល សមាសភាពនិងមុខងាររបស់មហាអយ្យការអមតុលាការកំពូល អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋបាលតុលាការកំពូល ភារកិច្ចរបស់អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋបាលតុលាការកំពូលនិងរចនាសម្ព័ន្ធដឹកនាំអគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋបាលតុលាការកំពូល ពុំមានបទប្បញ្ញត្តិណាមិនស្របនឹងរដ្ឋធម្មនុញ្ញទេ
- យល់ឃើញថា ជំពូកទី៥ ស្តីពី វិសមិតភាព មាន ០៥ មាត្រា គឺពីមាត្រា ៧៤ ដល់មាត្រា ៧៨ ដែលចែងពី មុខងារធ្វើបណ្តឹងអាជ្ញា មុខងារស៊ើបសួរនិងមុខងារជំនុំជម្រះត្រូវបែងចែកដាច់ពីគ្នា គោលការណ៍ចូលរួមជំនុំជម្រះក្តីរបស់ចៅក្រម និងនីតិវិធីប្តឹងសុំរោយកម្ម ពុំមានបទប្បញ្ញត្តិណាមិនស្របនឹងរដ្ឋធម្មនុញ្ញទេ
- យល់ឃើញថា ជំពូកទី៦ ស្តីពី ថវិកាសាលាជម្រះក្តី និងអយ្យការអមសាលាជម្រះក្តី មាន ០១ មាត្រា គឺមាត្រា ៧៩ ដែលចែងពី កញ្ចប់ថវិការបស់សាលាដំបូងនិងអយ្យការអមសាលាដំបូង សាលាឧទ្ធរណ៍ និងមហាអយ្យការអមសាលាឧទ្ធរណ៍ ព្រមទាំងតុលាការកំពូលនិងមហាអយ្យការអមតុលាការកំពូល ពុំមានអ្វីមិនស្របនឹងរដ្ឋធម្មនុញ្ញទេ
- យល់ឃើញថា ជំពូកទី៧ ស្តីពី អន្តរប្បញ្ញត្តិ មាន ១១ មាត្រា គឺពីមាត្រា ៨០ ដល់មាត្រា ៩០ ដែលចែងពី ការបង្កើតអន្តរប្បញ្ញត្តិ ការអនុវត្តអន្តរប្បញ្ញត្តិ ការកែសម្រួលអន្តរប្បញ្ញត្តិ ការបញ្ជាក់អន្តរប្បញ្ញត្តិ ការបញ្ជាក់អន្តរប្បញ្ញត្តិ ការបញ្ជាក់អន្តរប្បញ្ញត្តិ ការបញ្ជាក់អន្តរប្បញ្ញត្តិ ការបញ្ជាក់អន្តរប្បញ្ញត្តិ ការបញ្ជាក់អន្តរប្បញ្ញត្តិ ការបញ្ជាក់អន្តរប្បញ្ញត្តិ ពុំមានអ្វីមិនស្របនឹងរដ្ឋធម្មនុញ្ញទេ

ក្នុងករណីមិនទាន់មានសាលាឧទ្ធរណ៍តំបន់ សមត្ថកិច្ចនៃសភារដ្ឋប្បវេណីនៃសាលាជម្រះក្តីជាន់ខ្ពស់ ក្នុង
ករណីដែលសភាពាណិជ្ជកម្មនិងសភាការងារនៃសាលាជម្រះក្តីជាន់ខ្ពស់មិនអាចដំណើរការបានដោយ
មូលហេតុខ្លះចៅក្រម និងសមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការរដ្ឋប្បវេណីនៃសាលាជម្រះក្តីជាន់ទាបនិងសភា
រដ្ឋប្បវេណីនៃសាលាជម្រះក្តីជាន់ខ្ពស់ ក្នុងករណីមិនទាន់មានសាលាជម្រះក្តីរដ្ឋបាល និងករណីមិនទាន់
មានបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីនីតិវិធីពាណិជ្ជកម្ម នីតិវិធីការងារ និងនីតិវិធីរដ្ឋបាល ពុំមានបទប្បញ្ញត្តិណាមិន
ស្របនឹងរដ្ឋធម្មនុញ្ញទេ

- យល់ឃើញថា ជំពូកទី៨ ស្តីពី អវសានប្បញ្ញត្តិ មាន ០១ មាត្រា គឺមាត្រា ៩១ ដែលចែងពី បទប្បញ្ញត្តិ
ស្តីពីបេតិកភណ្ឌ